



Bevaka rätt i dödsbo

Om en omyndig eller huvudman har del i ett dödsbo ska förmyndaren, gode mannen eller förvaltaren (nedan ställföreträdaren) vårda hens rätt i boet.

Detta innebär att:

- Närvara vid och se till att bouppteckning sker senast inom tre månader efter dödsfallet.
- Bevaka att bouppteckning lämnas in till Skatteverket för registrering senast en månad efter det att den har upprättats.
- Ta del av testamente om sådant finns och, i förekommande fall, göra förbehåll om laglott samt i övrigt utföra de uppgifter som kan behövas för att bevaka den omyndiges eller huvudmannens rätt med anledning av testamentet. Det kan exempelvis vara att klandra ett testamente inom sex månader från det att det delgivits.
- Delta i dödsboförvaltningen. Det innebär att bedöma vilka uppgifter som behöver göras och ansöka om överförmyndarens samtycke när det krävs. Vissa åtgärder i förvaltningen av dödsboet kräver överförmyndarens samtycke, en sådan åtgärd är till exempel försäljning av fastighet (se informationsbladet Fastighetsförsäljning).
- Kontrollera redovisningen av dödsboets förvaltning och lämna in redovisningen till överförmyndaren.
- Bevaka att bodelning, om det behövs, görs innan skiftet samt att regler om exempelvis jämkning och basbeloppsregeln har tagits hänsyn till.
- Delta i arvskifte. Det innebär att bevaka att den egendom som ska fördelas tas upp till marknadsvärde och skriva under arvskifteshandlingen efter bedömning att den omyndige eller huvudmannen har fått det som hen har rätt till.
- Om det är lämpligt, avtala om sammanlevnad i oskiftat dödsbo och ansöka om överförmyndarens samtycke till detta.

Information

En ställföreträdare är inte behörig att godkänna ett testamente och kan inte heller avstå från testamentslott eller arv för den omyndige eller huvudmannens räkning. Ett testamente vinner laga kraft efter sex månader från delgivningstillfället.

God man kan behövas

Om huvudmannen eller den omyndige har del i samma oskiftade bo som sin ställföreträdare eller ställföreträdarens maka/make eller sambo, ska ställföreträdaren ansöka om att överförmyndaren förordnar en god man som bevakar den omyndige eller huvudmannens intressen.

Arvodet till god man ska bekostas av dödsboet. Vid upprättande av arvskifte ska eventuell ersättning till god man sättas av innan dödsboet skiftas.

Hinder för arvskifte

Arvskifte ska ske så snart som möjligt. Om dödsboet inte har avslutats inom sex månader från det att bouppteckning förrättades och avtal om sammanlevnad i oskiftat bo inte har slutits, ska ställföreträdaren lämna en skriftlig redogörelse till överförmyndaren om varför boet inte har skiftats. En sådan redogörelse ska sedan lämnas till överförmyndaren var sjätte månad till dess att dödsboet avslutats. Om det finns ett testamente måste det vinna laga kraft innan skiftet kan genomföras.

Ansökan om samtycke till egendomens fördelning

För att överförmyndaren ska kunna pröva om samtycke ska ges till fördelningen av dödsboets egendom ska följande handlingar lämnas till överförmyndaren:

- Ansökan om samtycke till egendomens fördelning. Ansökan bör lämnas på särskild blankett och ska vara underskriven av ställföreträdaren. Om barnet har två förmyndare ska båda skriva under handlingen.

- Bestyrkt kopia av registrerad bouppteckning, om den inte lämnats in tidigare.
- Arvskiftes- och, i förekommande fall, bodelningshandling. Handlingen ska vara bestyrkt kopia och vara signerad av ställföreträdaren för den omyndiges eller huvudmannens räkning samt av övriga dödsbodelägare.
- Bestyrkt kopia av testamente, om det finns, och bestyrkta kopior av samtliga godkännanden eller delgivningar av testamentet.
- Lagakraftbevis avseende testamente, om någon dödsbodelägare som inte är huvudmannen/huvudmannens ställföreträdare enbart delgivits och inte godkänt testamentet.
- Redovisningsräkning för dödsboets förvaltning. Redovisningen ska omfatta tiden från och med dödsdagen och till och med arvskiftesdagen.

Redovisning av arvskiftet

När överförmyndaren samtyckt till egendomens fördelning och arvet skiftats ska följande handlingar lämnas in:

- Bevis om att arvet satts in på bankkonto i den omyndiges eller huvudmannens namn. Om beloppet överstiger ett prisbasbelopp ska pengarna sättas in på ett överförmyndarsparrat konto.
- Annat bevis för att den omyndige eller huvudmannen fått sin andel kan också behöva lämnas in, till exempel genom lagfartsbevis i förekommande fall.
- Har god man förordnats att bevaka den omyndiges eller huvudmannens rätt i dödsboet ska god man begära sig entledigad och lämna slutredovisning samt eventuell begäran om arvode. Om arvode och ersättningar begärd för uppdraget ska en redogörelse över tidsåtgången samt underlag som styrker kostnader lämnas in.